

Title :	ชุมชนท้องถิ่นกับอนาคตของประเทศไทย (1)
Subject Heading 1 :	ดอลิบร์ ภาคใต้
Subject Heading 2 :	
Source :	นิตยสารประชาคม ฉบับที่ 3
Date :	ปีที่ 26 ฉบับที่ 906 ประจำภาคต่อหน้า นิตยสารประชาคม ค.ศ. 2557

ฝากให้คิด

‘ม.ร.ว.ดิศนัดดา’ ชี้หลักพัฒนาชุมชนไทยยังอิงยึดปชช.เป็นศูนย์กลางขับเคลื่อนความเข้าใจ 3 ฝ่าย ‘รัฐบาลกลาง-รัฐบาลท้องถิ่น-ชุมชน’ ระบุต้องปฏิรูปก.มหาดไทยก่อน จึงจะโปรดหวังผู้นำประเทศยุค ‘น้ำ’ เป็นวาระชาติ เชื่อช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนท้องถิ่นได้

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดงาน ‘ร้อยพลัง สร้างสุข’ โดยมี ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล เลขานุการมูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ ปาฐกถาพิเศษ ‘ชุมชนท้องถิ่นกับอนาคตประเทศไทย’ ใจความว่า ปัจจุบันชุมชนมีความถดถอยและมีคนไปเรื่อย ๆ ลูกหลานไปทำงานในเมืองใหญ่ เพื่อต้องการความอยู่รอด ซึ่งรัฐบาลไม่เคยตั้งคำถามกับสิ่งเหล่านี้เลย ว่าเพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ทั้งนี้ ได้ยกตัวอย่าง ‘โครงการพัฒนาคลองขุด’ ในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) ที่ทรงใช้วิธีการทำงานแบบบูรณาการองค์รวมนำคนเป็นตัวตั้งเพื่อแก้ปัญหการปลูกฝืนในพื้นที่จนประสบความสำเร็จ

“โครงการที่ สสส.ดำเนินงานมีทั้งสิ้น 1,000 โครงการได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการละ 2 แสนบาท ควรทำให้มีขนาดเล็กลง โดยให้รวมโครงการเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียว และจะช่วยประหยัดคนและหลักสูตรได้”

เลขานุการมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ ยังกล่าวถึงการทำงานพัฒนาชุมชนว่า จะต้องเข้าไปสำรวจความต้องการของชาวบ้าน แต่ต้องนำตา สมอง ประสาทสัมผัสไปด้วย มิใช่ให้นำแต่เท้าเข้าไปเมื่อศึกษาแล้วให้แสวงหาปัญหา โดยการสำรวจดังกล่าว ต้องไม่สอบถามเฉพาะกำนันผู้ใหญ่บ้าน แต่ต้องถามทุกครัวเรือน และให้มีการยินยอมโครงการเกิน 80% จึงจะดำเนินงานได้ แต่หากไม่ถึงก็ไม่ควรทำ เพราะจะเจ๊ง

“ปัญหาใหญ่ของไทย คือ หนี้สิน ที่ทำให้ชาวบ้านมีชีวิตที่ย่ำแย่ เรื่องนี้จึงไม่มีทางจะแก้ไขให้จบได้ ยกเว้นต้องสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้”

ม.ร.ว.ดิศนัดดา กล่าวอีกว่า ชุมชนจะมีการพัฒนาได้ต้องมีน้ำ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงงานด้านน้ำมาอย่างต่อเนื่องตลอด 60 ปี แต่ไม่มีรัฐบาลสมัยใดจับเรื่องนี้เป็นวาระแห่งชาติจริง จึงควรมุ่งงบประมาณจากการสร้างถนนค้ำฟ้าอุโมงค์รถไฟความเร็วสูง มาพัฒนาแหล่งน้ำ ชุมชนก็จะอยู่ได้ ไม่มีปัญหาน้ำท่วมน้ำแล้ง ซึ่งผมได้น้อมนำศาสตร์ของพระราชามาใช้

ทั้งนี้ ได้ยกตัวอย่างการพัฒนาระบบน้ำ อ.สองแคว จ.น่าน

ชุมชนท้องถิ่นกับอนาคตของ ‘ประเทศไทย’

ภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง มีการพัฒนาระบบฝายใหม่ เพราะที่มีอยู่เสียหายหมด เนื่องจากราชการทำเสร็จแล้วไม่มีการดูแล อย่างไรก็ตาม มองว่าเราไม่จำเป็นต้องไปสร้างของใหม่ แต่ควรพัฒนาของเก่าที่มีอยู่ให้ใช้ได้

“การปรับปรุงฝายทำให้ช่วงฤดูผลิตข้าวเพิ่มสูงขึ้นจากเดิม 39 ถึง/ไร่ เป็น 69-100 ถึง/ไร่ นอกจากนี้ยังมีน้ำไว้ปลูกพืชผักสวนครัวปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก เพื่อหวังลดค่าใช้จ่ายครัวเรือน” เลขานุการมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ กล่าว และว่า 1,543 ครัวเรือนสามารถลดค่าใช้จ่ายจากการปลูกผักกินเอง 300 บาท/ครัวเรือน

Title :	ฝากใจดีด	(2)
Subject Heading 1 :		
Subject Heading 2 :		
Source :	ดนตรีเบงจาย หน้า 3	
Date :	ปีที่ 26 ฉบับที่ 406 ฉักรกเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2557	

และยังสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากการขาย แต่หากมีน้ำน้อยควรทำปุ๋ยสัตว์ โดยเลี้ยงหมู เป็ด นำมาแปรรูป ประหยัดถึง 70% นั่นคือรายได้ที่ได้มาเพื่อนำไปใช้หนี้

ม.ร.ว.ดิศนัดดา กล่าวด้วยว่า การพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืนนั้นต้องปฏิบัติตามหลักปรัชญาชีวิต คือ ต้องพัฒนาเชิงพื้นที่ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ศึกษาข้อมูลภูมิสังคมอย่างละเอียดถูกต้อง และสร้างความเข้าใจรัฐบาลกลาง รัฐบาลท้องถิ่น ชุมชน และต้องทำงานประสานกันจากบนลงล่างและจากล่างขึ้นบนตลอดเวลา ทั้งแนวดิ่งและแนวราบอย่างต่อเนื่อง แต่ถ้าไม่มีการปฏิรูปกระทรวงมหาดไทยชาตินี้ก็ไม่มีความสำเร็จ

นอกจากนี้ควรอบรมให้ความรู้ สักยาดูงาน เพื่อสร้างทักษะให้ข้าราชการและชุมชน โดยเฉพาะข้าราชการ มักคิดนอกกรอบไม่เป็น ประกอบกับทำแผนงานอย่างต่อเนื่อง 6 ปี ให้ระดับอยู่รอดพอเพียง และยั่งยืน ไม่ใช่ 3 ปีอย่างที่ สสส.ทำ สร้างกลไกเป็นเอกภาพ แต่ต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล สุดท้าย จัดสรรให้พอเพียงและตรงตามแผนมาจากชุมชน มีการใช้วิชาการภูมิปัญญาท้องถิ่น และความรู้สากล เพื่อพัฒนาและประเมิณผล

“งบประมาณทุกบาทที่ใส่ลงไปต้องถามว่าชาวบ้านได้อะไร ถ้าตอบไม่ได้ ไม่ต้องทำ ที่สำคัญ ชาวบ้านต้องเอาจริงขยัน และซื่อสัตย์” เลขาธิการมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ ทั้งท้าย .

ม.ร.ว.ดิศนัดดา ศักกุล

เลขาธิการมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ